# LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

## SPRENDIMAS DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS" GINČO NAGRINĖJIMO

2026-11-04 Nr. 429-471
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir AB „Lietuvos draudimas" (toliau – draudikas).

**Sprendimo santrauka**[1]

*Ginčas kilo dėl draudiko atsisakymo mokėti draudimo išmoką už vandens sugadintą vidaus apdailą ir stogo dangos keitimo medžiagas. Pareiškėjo teigimu, stogo dangą deformavo sniego slėgis, o vanduo apgadino svetainės ir virtuvės lubas. Draudikas nurodo, kad sniego slėgio poveikis neįrodytas, o vandens prasiskverbimo įvykis pasikartojo nepraėjus draudimo taisyklėse nustatytam ketverių metų laikotarpiui. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nenustatyta pakankamo pagrindo žalą susieti su sniego slėgio sukeltu draudžiamuoju įvykiu. Kadangi vanduo pro pastato konstrukcijas prasiskverbė nepraėjus ketveriems metams nuo ankstesnio tokio pobūdžio įvykio, o pačios konstrukcijos remonto išlaidos pagal šios rizikos sąlygas neatlyginamos, draudiko atsisakymas mokėti draudimo išmoką laikytinas pagrįstu, o pareiškėjo reikalavimas atmestinas.*

N u s t a t y t a:

**Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės**

Tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta būsto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių[2] pagrindu nuo 2025 m. gegužės 5 d. iki 2026 m. gegužės 4 d. buvo apdraustas pareiškėjo gyvenamasis namas ir civilinė atsakomybė. Tam pačiam turtui ir civilinei atsakomybei draudimo apsauga pagal tas pačias Taisykles buvo suteikta ir vėlesniam laikotarpiui – nuo 2026 m. gegužės 5 d. iki 2027 m. gegužės 4 d.

2026 m. spalio 18 d. pareiškėjas pranešė draudikui apie 2026 m. vasario 25 d. įvykį. Pareiškėjas nurodė, kad po ankstesnio įvykio stogas buvo suremontuotas, tačiau žiemą dėl sniego slėgio stogo danga deformavosi ir per atlydį vanduo pateko į svetainę bei virtuvę. Siekdamas sustabdyti žalą, pareiškėjas 2026 m. rugsėjo mėn. savo lėšomis pakeitė stogo dangą. Pareiškėjas prašė atlyginti svetainės ir virtuvės lubų apdailos remonto bei stogo dangos keitimo išlaidas.

Draudikas atsisakė mokėti draudimo išmoką, nurodydamas, kad pareiškėjui 2025 m. kovo 18 d. jau buvo atlyginta žala dėl vandens prasiskverbimo per nesandarią stogo dangą. Draudikas paaiškino, kad, pagal Taisykles, tokio pobūdžio įvykiui pasikartojus nepraėjus ketveriems metams, žala neatlyginama, neatsižvelgiant į tai, pro kurią pastato konstrukciją prasiskverbė vanduo ir ar dėl ankstesnio įvykio buvo išmokėta draudimo išmoka.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas pateikė jam pretenziją. Draudikui sprendimo nepakeitus, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl ginčo nagrinėjimo.

**Ginčo reikalavimai**

Įpareigoti draudiką išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią svetainės ir virtuvės vidaus apdailos remonto bei stogo dangos keitimo medžiagų išlaidas.

---

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Būsto draudimo taisyklės SEB banko klientams (2025 m. sausio 7 d. redakcija, galioja nuo 2025 m. vasario 3 d.).

**Ginčo šalių pateikti paaiškinimai**

Pareiškėjas teigia, kad po ankstesnio įvykio stogas buvo suremontuotas ir nepraleido vandens, o naują žalą sukėlė sniego slėgis, deformavęs stogo dangą. Pareiškėjo nuomone, tai yra naujas draudžiamasis įvykis, todėl draudikas nepagrįstai taiko ketverių metų ribojimą. Pareiškėjas pažymi, kad šį kartą buvo sugadintos anksčiau nenukentėjusios patalpos – svetainė ir virtuvė, o pastatas yra naujos statybos ir stogas neturėjo nusidėvėjimo požymių. Siekdamas sustabdyti žalą, pareiškėjas savo lėšomis pakeitė stogo dangą, todėl prašo atlyginti stogo ir vidaus apdailos remonto išlaidas.

Draudikas su pareiškėjo reikalavimu nesutinka. Draudikas nurodo, kad apie įvykį pranešta praėjus beveik aštuoniems mėnesiams ir jau pakeitus stogo dangą, todėl nebuvo galimybės apžiūrėti jos pažeidimų ir nustatyti jų priežasties. Draudiko teigimu, pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų, patvirtinančių, kad stogą pažeidė sniego slėgis ir dėl šių pažeidimų buvo sugadinta vidaus apdaila. Draudikas pažymi, kad 2025 m. kovo 1 d. pareiškėjas jau buvo pranešęs apie 2025 m. vasario 28 d. įvykį, kai per stogą sunkėsi ir lašėjo vanduo, ir dėl šio įvykio jam buvo išmokėta 518,57 Eur draudimo išmoka. Todėl nagrinėjamą įvykį draudikas vertina kaip pakartotinį vandens prasiskverbimą pro pastato konstrukcijas, tokie nuostoliai pagal Taisykles neatlyginami, jeigu nuo ankstesnio tokio įvykio nepraėjo ketveri metai. Draudikas taip pat nurodo, kad pagal šios rizikos sąlygas neatlyginamos pačios konstrukcijos, per kurią prasiskverbė vanduo, remonto ar keitimo išlaidos.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo $42^1$ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

**Teisinis vertinimas**

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar draudikas pagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo patirtas namo vidaus apdailos remonto ir stogo dangos keitimo medžiagų išlaidas.*

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje įtvirtinta draudiko pareiga, įvykus draudžiamajam įvykiui, mokėti įstatyme arba draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą juose nustatyta tvarka. Vadinasi, vien turto sugadinimo faktas savaime nesukuria draudiko pareigos mokėti draudimo išmoką – būtina nustatyti, kad žala atsirado dėl įvykio, kuriam pagal šalių sudarytą sutartį taikoma draudimo apsauga.

Nagrinėjamu atveju šalys nesutaria dėl žalos atsiradimo priežasties ir įvykiui taikytinų draudimo sutarties sąlygų. Pareiškėjas teigia, kad stogo dangą deformavo sniego slėgis, todėl vanduo pateko į patalpas ir sugadino vidaus apdailą. Draudikas nurodo, kad sniego slėgio poveikis nepagrįstas objektyviais duomenimis, o nustatytos aplinkybės atitinka pakartotinį vandens prasiskverbimą pro pastato konstrukcijas, tokie nuostoliai pagal Taisykles neatlyginami.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 7 dalyje nustatyta draudiko pareiga įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos mokėjimo.

Taisyklių A IV dalies 1.3 punkto D papunktyje nustatyta, kad sniego slėgiu laikomas įvykis, kai sniegas savo svoriu sulaužo arba apgadina apdraustus pastatus ir juose esantį turtą. Šiame papunktyje taip pat nustatyta, kad žala vidaus apdailai neatlyginama, jeigu nėra akivaizdžiai matomų konstrukcijų pažeidimų. Vadinasi, siekiant žalą vertinti pagal sniego slėgio riziką, svarbu nustatyti sniego svorio sukeltą pastato apgadinimą ir jo priežastinį ryšį su prašomais atlyginti nuostoliais. Vien vandens patekimas į patalpas tirpstant sniegui tokio poveikio nepatvirtina.

Pareiškėjas nurodo, kad po ankstesnio įvykio stogas buvo suremontuotas ir visą šiltąjį sezoną nepraleido vandens, o vėliau stogo dangą deformavo sniego slėgis. Vis dėlto aplinkybė, kad po

remonto vanduo kurį laiką į patalpas nepateko, savaime nepatvirtina vėlesnio nesandarumo priežasties. Taip pat ir pastato amžius bei pareiškėjo nurodomas nusidėvėjimo požymių nebuvimas neįrodo, kad stogo dangos pažeidimus sukėlė būtent sniego svoris.

Savo teiginiams pagrįsti pareiškėjas pateikė stogo nuotraukas. Jose užfiksuota stogo danga, jos lakštų jungtys, tarpas tarp skardos elementų ir stogo remonto darbų etapai. Tačiau iš šių nuotraukų negalima nustatyti, kada ir dėl kokios priežasties atsirado pareiškėjo nurodomi dangos pažeidimai. Matomas tarpas tarp skardos elementų, nesant papildomų jo atsiradimo aplinkybes paaiškinančių duomenų, nepatvirtina, kad jį sukėlė sniego svoris. Nuotraukose užfiksuoti remonto darbai taip pat neįrodo iki remonto buvusios stogo dangos nesandarumo priežasties.

Stogo dangos įsigijimo sąskaita, jei būtų pateikti jos apmokėjimą patvirtinantys įrodymai, galėtų pagrįsti pareiškėjo patirtas išlaidas, tačiau ji nepatvirtina ankstesnės dangos pažeidimų atsiradimo priežasties. Taigi, pareiškėjo paaiškinimai, pateiktos nuotraukos ir stogo dangos įsigijimo sąskaita, vertinami kartu, nėra pakankami nustatyti, kad stogo dangą apgadino būtent sniego slėgis ir kad dėl šio poveikio vanduo pateko į patalpas.

Vertinant galimybę nustatyti žalos atsiradimo aplinkybes, reikšminga ir tai, kad apie 2026 m. vasario 25 d. įvykį pareiškėjas draudikui pranešė tik 2026 m. spalio 18 d., o stogo dangą pakeitė dar iki pranešimo – 2026 m. rugsėjo mėn. Taisyklių C III dalies 2.10 punkto C papunktyje nustatyta pareiga apie įvykį pranešti draudikui per tris darbo dienas, o D papunktyje – iki draudiko atstovo atvykimo, bet ne ilgiau kaip tris darbo dienas nuo pranešimo gavimo, jeigu nesusitarta kitaip, išsaugoti sugadintą turtą ar jo liekanas nepakeistus. Šios pareigos sudaro sąlygas draudikui apžiūrėti sugadinimus ir patikrinti jų atsiradimo priežastis.

Pagal CK 6.1012 straipsnio 2 dalį, nepranešimas apie įvykį sutartyje nustatytu terminu gali suteikti draudikui teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgiant į draudėjo kaltę ir nepranešimo reikšmę draudiko pareigai mokėti išmoką. Todėl vien termino praleidimas nėra savaime pakankamas pagrindas atsisakyti ją mokėti. Nagrinėjamu atveju pavėluotas pranešimas reikšmingas tuo, kad iki jo buvo pakeista stogo danga, todėl draudikas neteko galimybės apžiūrėti stogo dangos iki jos pakeitimo ir įvertinti pareiškėjo nurodomų pažeidimų pirminėje jų vietoje.

Pareiškėjo nurodomas siekis sustabdyti žalą nepanaikina pareigos laiku ir operatyviai informuoti draudiką apie įvykį. Taisyklių C III dalies 2.10 punkto a papunktyje nustatyta pareiga imtis protingų ir prieinamų priemonių žalai mažinti turi būti vykdoma kartu su pareiga pranešti apie įvykį ir sudaryti galimybę draudikui nustatyti jo aplinkybes. Todėl vien tai, kad pareiškėjas savo lėšomis pakeitė stogo dangą, nesudaro savarankiško pagrindo šias išlaidas pripažinti atlygintinomis.

Nagrinėjamu atveju pavėluotas pranešimas ir iki pranešimo pakeista stogo danga vertinami kaip aplinkybės, apsunkinusios draudikui įvykio tyrimo eigą bei paties pareiškėjo galimybę įrodyti teigiamas aplinkybes. Nors pareiškėjas pateikė stogo nuotraukas, jos dėl pirmiau aptartų priežasčių neleidžia nustatyti sniego slėgio poveikio. Vis dėlto pranešimo termino pažeidimu šis sprendimas negrindžiamas – reikalavimas vertinamas atsižvelgiant į pateiktų įrodymų visumą ir draudimo sutartyje nustatytas draudimo apsaugos sąlygas.

Vertinant pareiškėjo reikalavimą atlyginti vandens sugadintos vidaus apdailos remonto išlaidas, aktualus Taisyklių A IV dalies 1.2 punkto c papunktis. Jame vandens prasiskverbimas pro pastato konstrukcijas apibrėžtas kaip staigus ir netikėtas lietaus ar sniego tirpsmo vandens prasiskverbimas pro stogo dangą, išorines pastato sienas, pamatus ar išorinių konstrukcijų jungtis. Kartu nustatyta, kad žala neatlyginama, jeigu įvykis kartojasi dažniau nei kas ketverius metus, neatsižvelgiant į tai, pro kokią pastato konstrukciją prasiskverbė vanduo ir kokio dydžio draudimo išmoka buvo ar nebuvo išmokėta.

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad 2025 m. kovo 1 d. pareiškėjas draudikui pranešė apie 2025 m. vasario 28 d. įvykį, kai per stogą sunkėsi ir lašėjo vanduo. Dėl šio įvykio pareiškėjui buvo išmokėta 518,57 Eur draudimo išmoka. Nagrinėjamas vandens prasiskverbimo įvykis įvyko 2026 m. vasario 25 d., taigi, nuo ankstesnio tokio pobūdžio įvykio nebuvo praėję ketveri metai.

Vertinant pareiškėjo argumentą, kad ankstesnį užliejimą sukėlė lietaus, o nagrinėjamą – sniego tirpsmo vanduo, pažymėtina, kad abi šios vandens prasiskverbimo priežastys patenka į Taisyklių A IV dalies 1.2 punkto c papunktyje apibrėžtą riziką. Todėl toks skirtumas nesudaro pagrindo netaikyti šiame papunktyje nustatyto ribojimo. Pareiškėjo teiginiai apie sniego slėgio sukeltą stogo apgadinimą įvertinti pirmiau, tačiau pateiktų duomenų nepakanka jiems patvirtinti.

Pareiškėjo nurodomos aplinkybės, kad po ankstesnio įvykio stogas buvo suremontuotas ir šį

kartą sugadintos kitos patalpos, taip pat nepaneigia minėto ribojimo taikymo. Taisyklėse jis nesiejamas su to paties nesandarumo išlikimu ar pakartotiniu tų pačių patalpų sugadinimu. Tai, kad pareiškėjas prašo atlyginti naujus, anksčiau nekompensuotus nuostolius, nepakeičia sutartyje nustatytų pakartotinio vandens prasiskverbimo nuostolių atlyginimo sąlygų.

Šios išvados nekeičia ir pareiškėjo pasirinktas maksimalus pastatų draudimo variantas. Taisyklių A IV dalies 1.12 punkte nustatyta, kad plačiausios apsaugos draudimas neapima nedraudžiamųjų įvykių, nurodytų Taisyklių A IV dalies 1.1–1.12 punktuose ir bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių sąraše. Todėl maksimalus draudimo variantas nepanaikina vandens prasiskverbimo rizikai taikomo ketverių metų ribojimo.

Atskirai vertinant reikalavimą atlyginti stogo dangos keitimo medžiagų išlaidas, pažymėtina, kad Taisyklių A IV dalies 1.2 punkto c papunktyje nustatyta ir kita išimtis – neatlyginamos pačios pastato konstrukcijos, per kurią skverbėsi vanduo, remonto išlaidos. Todėl pagal vandens prasiskverbimo rizikos sąlygas stogo dangos keitimo medžiagų išlaidos neatlyginamos. Pagrindo atlyginti šias išlaidas pagal sniego slėgio rizikos sąlygas taip pat nenustatyta, nes pateikti duomenys nepatvirtina, kad stogo dangą apgadino būtent sniego slėgis.

**Išvada**

Nenustačius pakankamo pagrindo pareiškėjo patirtą žalą susieti su draudžiamuoju sniego slėgio įvykiu ir nustačius, kad vandens prasiskverbimas pro pastato konstrukcijas pasikartojo nepraėjus Taisyklėse nustatytam ketverių metų laikotarpiui, draudiko atsisakymas mokėti draudimo išmoką laikytinas pagrįstu. Stogo dangos keitimo medžiagų išlaidos pagal vandens prasiskverbimo rizikos sąlygas taip pat neatlyginamos. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo reikalavimas atlyginti svetainės ir virtuvės vidaus apdailos remonto bei stogo dangos keitimo medžiagų išlaidas atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

*Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.*

Direktorius Arūnas Raišutis